

Riktlinjer för säkerhetsarbetet i Gullspångs kommun

Antagen av kommunfullmäktige

§ 66, 25 augusti.....2008

Innehållsförteckning

Inledning	2
Syfte	2
Mål	2
Genomförande	3
Organisation och ansvar	3
Riskhanteringsgrupp	3
Säkerhetssamordnaren	3
Förvaltning	3
Uppföljning	3
Risk- och sårbarhetsanalys	4
Utbildning och övning	4
Ekonomi	4
Webbaserat skaderapporteringsprogram	6
Särskilda rutiner/arbetsmetoder	6
Förebyggande säkerhetsarbete	6
Krishanterande arbete	7
Lagstiftning	7

Inledning

God säkerhet förutsätter att verksamheten präglas av ordning och genomarbetade säkerhetsrutiner. Rutinerna ska vara anpassade efter omständigheternas krav. Säkerhetsrutinerna ska vara väl kända, accepterade och följas upp regelbundet.

Säkerhet bygger på att det finns kunniga och välinformerade medarbetare samt att det finns en organisation som arbetar förebyggande och följer rutinerna. Tekniska säkerhetsanordningar kan aldrig ersätta rutiner. Om det behövs, ska även särskilda instruktioner tas fram. Även instruktionerna ska följas upp regelbundet.

Ett bra säkerhetsarbete värnar om liv och hälsa, men är också viktigt för att hålla nere kostnader för försäkringspremier, reparationer, driftstörningar, produktionsbortfall mm. Ett framgångsrikt säkerhetsarbete frigör resurser för den ordinarie driften.

Syfte

Riktlinjer för säkerhetsarbetet syftar till att få ett enhetligt säkerhetsarbete och redovisar ledningens viljeinriktning och stöd för säkerhetsarbetet i Gullspångs kommun.

Syftet med säkerhetsarbetet är att

- skydda liv, egendom och miljö
- hålla skade- och skyddskostnader på rimlig nivå
- ge säkerhet i drift- och verksamhetsmiljö
- öka säkerhetsmedvetandet hos personalen och ge motivation för skadeförebyggande åtgärder
- ge kommunen en bättre riskekonomi

Mål

För att nå målet god säkerhet är det av största vikt att all personal aktivt medverkar i säkerhetsarbetet och är väl informerade om aktuella och planerade verksamheter. Risk- och sårbarhetsanalyser är grunden för säkerhetsarbetet.

Säkerhetsarbetet ska

- öka säkerheten inom kommunens verksamheter
- öka säkerheten för personer som nyttjar kommunens verksamheter
- minimera konsekvenserna av en olycka inom kommunens verksamheter
- minimera riskerna för avbrott som ger konsekvenser för servicen till allmänheten
- kontinuerligt arbeta med risk- och sårbarhetsanalyser
- öka kommunens krishanteringsförmåga

Genomförande

För att nå de uppsatta målen ska resurser avdelas för att systematiskt genomföra

- risk- och sårbarhetsanalyser
- handlingsplaner och riktlinjer
- säkerhetshöjande åtgärder
- utbildning, övning och information

Organisation och ansvar

Kommunfullmäktige beslutar om Riktlinjer för säkerhetsarbetet.

Kommunstyrelsen har det övergripande och yttersta ansvaret för säkerhetsarbetet i kommunen samt beslutar om regler för det strategiska och praktiska säkerhetsarbetet.

Kommunchefen har tjänstemannaledningsansvar för säkerheten i kommunen. Säkerhetssamordnaren är underställd kommunchefen och arbetar på dennes uppdrag i enlighet med de föreskrifter som kommunstyrelsen fastställer. Säkerhetssamordnaren ansvarar för ett enhetligt utformat säkerhetsarbete för kommunen.

Riskhanteringsgrupp

I kommunen finns en central riskhanteringsgrupp, som tillsammans med säkerhetssamordnaren bereder säkerhetsfrågor och föreslår åtgärder för beslut.

Den centrala riskhanteringsgruppen består av kommunens ledningsgrupp. Till riskhanteringsgruppen finns en arbetsgrupp där förvaltningarnas säkerhetshandläggare ingår.

Säkerhetssamordnaren

I säkerhetssamordnarens roll ligger att driva säkerhetsfrågor såväl internt i kommunen som externt gentemot andra aktörer samt enligt "samarbetsavtal om säkerhetssamordnare mellan Mariestad, Töreboda och Gullspångs kommuner". Säkerhetssamordnaren ingår i den centrala riskhanteringsgruppen samt är sammankallande för riskhanteringsgruppens arbetsgrupp.

Förvaltning

Det operativa ansvaret för att ett aktivt säkerhetsarbete i varje förvaltning bedrivs följer med verksamhetsansvar.

Säkerhetsarbetet ska bedrivas som en integrerad del i den ordinarie verksamheten.

Inom varje förvaltning ska det finnas säkerhetshandläggare och eventuellt säkerhetsombud, beroende på förvaltningens storlek. En stor förvaltning kan ha en säkerhetshandläggare och flera säkerhetsombud. Förvaltningens arbetsgrupp, där säkerhetshandläggare och säkerhetsombud ingår, har att löpande arbeta med säkerhetsfrågor och krishantering inom förvaltningens verksamhet. Säkerhetshandläggaren samordnar säkerhetsarbetet inom förvaltningen.

Uppföljning

Säkerhetssamordnaren sammanställer varje förvaltnings säkerhetsplan och upprättar en säkerhetsplan för Gullspång kommun. Kommunens säkerhetsplan ska redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Risk- och sårbarhetsanalys

Risk och sårbarhetsanalyser ska utgöra grunden för prioriteringar och inriktning av säkerhetsarbetet i kommunen.

I risk- och sårbarhetsanalyser identifieras risker, bedöms sannolikhet, konsekvens och förmåga samt föreslås åtgärder. Utifrån Risk- och sårbarhetsanalyserna prioriterats övningsscenarioer samt föreslås kommunens plan för övningsverksamheten för kommunledning, förvaltningar och kommunalägda bolag.

Kommunen är enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap skyldig att upprätta risk- och sårbarhetsanalyser.

Utbildning och övning

För att säkra en effektiv ledning och tillgång till bra beslutsunderlag vid en extraordinär händelse krävs att organisationen i förväg är känd och övad. Detta tryggas genom regelbundet återkommande utbildningar och övningar för kommunens verksamhet.

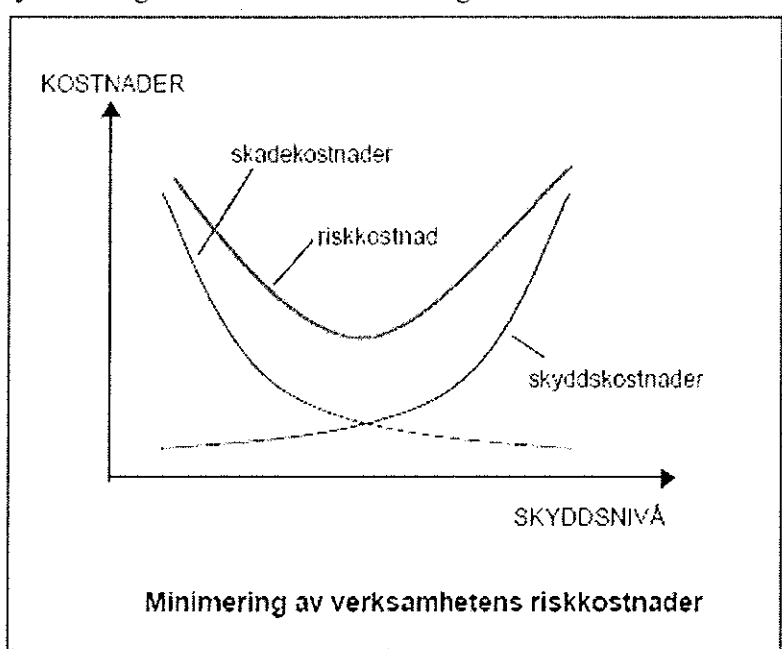
Säkerhetssamordnaren ansvarar för utbildning och övning av krisledningsorganisationen.

En övnings- och utbildningsplan ska av säkerhetssamordnaren lämnas för beslut till kommunstyrelsen varje mandatperiod.

För att säkerhetsfrågorna ska få ordentlig genomslagskraft i organisationen krävs att all personal har kunskap om dess betydelse. Detta uppnås främst genom grundläggande utbildning och fortlöpande information. Säkerhetssamordnaren anordnar årligen utbildning främst för den centrala arbetsgruppen. Lokalt kan information lämpligen lämnas i samband med arbetsplatsträffar (APT).

Ekonomi

Med god riskekonomi menas att en verksamhet söker minimera de sammanlagda kostnaderna för skador och skydd i enlighet med nedanstående figur.

GULLSPÅNG KOMMUN

– Riktlinjer för säkerhetsarbetet –

2008-01-10

God riskeekonomi kan säkerställas först när det finns bra beslutsunderlag. Kostnader för skador och skydd måste därför systematiskt registreras och periodiskt sammanställas för att kontrollera och eventuellt korrigera kostnadsutvecklingen. Underlag för detta behöver hämtas från redovisnings- och incident-/avvikelse rapporteringssystemet

Förebyggande säkerhetsarbete (A)

Redovisning

Det är nödvändigt att varje förvaltning noggrant bokför vilka kostnader verksamheten har för sitt förebyggande säkerhetsarbete och även kostnader som uppkommer på grund av en inträffad skadehändelse. Kostnader bokförs enligt kommunens kontoplan

Finansiering

Kostnaderna för kommunens förebyggande säkerhetsarbete följer verksamhetsansvaret och finansieras av förvaltningens budget.

Krishanterande arbete (B)

Redovisning

Kostnaden för det strategiska och operativa krishanterande arbetet redovisas enligt Kommunens kontoplan.

Finansiering

Krishanteringsarbetet finansieras av en statlig ersättning, som utbetalas av Krisberedskapsmyndighetens.

Extraordinär händelse, samhällsstörning eller större olycka

Kostnaderna redovisas enligt kommunens ledningsplan, bilaga kontofördelning.

Risikostnader (A)	Krisikostnader (B)
Försäkringskostnader <ul style="list-style-type: none"> - Försäkringspremier - Försäkringsersättningar	Extraordinär händelse
Skadekostnader <ul style="list-style-type: none"> - Självrisk - ” Upp till självrisk” - Oförsäkrade skadehändelser	Utbildning/Övning
Skyddsåtgärder <ul style="list-style-type: none"> - Tekniska installationer - Utbildning, övning	Skyddsåtgärder
Administration <ul style="list-style-type: none"> - Säkerhet - Försäkringar	Administration

Webbaserat skaderapporteringsprogram

Kommunen har för närvarande inte något webbaserat incident-/avvikelserapporterings-system. Ett sådant system bör installeras på sikt.

Särskilda rutiner/arbetsmetoder

Riktlinjer för säkerhetsarbetet är det övergripande dokumentet som beskriver hur Gullspångs kommun arbetar med förebyggande säkerhet och krishantering. Andra dokument som också behandlar säkerhetsfrågor eller förutsättningar för säkerhetsarbetet, ex kommunens översiktsplan, ska beaktas vid planering av säkerhetsarbetet.

Kommunens webbaserade skaderapporteringsprogram ska användas vid incidentrapportering. Mer information om hur det konkreta arbetet ska bedrivas finns i underordnade dokument.

Förebyggande säkerhetsarbete

Informationssäkerhet

Riktlinjer för IT-säkerhet.

Informationssäkerheten omfattar alla former av informationsbärare, t.ex. datamedia, dokument, ritningar, bilder, filmer, som på ett eller annat sätt innehåller väsentlig information. Informationssäkerhet innebär, att all information ska behandlas med hänsyn tagen till dess värde för kommunens invånare, kunder, förvaltningar, företag och stiftelser. Som en del i informationssäkerheten ingår registrering och klassning av information med hänsyn till dess sekretessvärde. Här gäller sekretesslagen (1980:100). Sekretesskyddad information ska handhas på ett betryggande sätt. Förvaring, kopiering, utlåning, spridning och makulering av sekretessbelagd information ska regleras i särskilda rutiner.

Organisatoriskt skydd

Säkerhetsskyddsplan, brandskyddspolicy, riktlinjer för kommunens arbete mot våld och hot. Personssäkerhet: Ett så fullgott och heltäckande skydd som möjligt för den personliga säkerheten för anställda är en viktig arbetsmiljö fråga. Vid planering för den personliga säkerheten ska arbetsgivaren särskilt ta hänsyn till behovet av omedelbart stöd till drabbade i situationer med uttalat hot.

Teknisk skydd

Riktlinjer för lås och larm.

Med teknisk skydd avses mekaniskt skydd som lås, galler och elektroniska system som kortläsare, brand- och inbrottslarm, övervakningskamera samt vissa tekniska driftövervakningssystem.

Brandskydd: Målsättningen är att brandskyddet ska upprättas på nivå överrensstämmande med Lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Systematiskt brandskyddsarbete (SBA) ska utföras på kommunens samtliga byggnader och i kommunens samtliga verksamheter. Detta ersätter den traditionella brandsynen som upphörde i och med att Lag om skydd mot olyckor började gälla. Brandskyddspolicy antagen av kommunstyrelsen 2007-11-22

Försäkringar

Försäkringsinstruktioner, skaderapportering

Krishanterande arbete

Risk- och sårbarhetsanalyser (RSA)

Se avsnitt Risk- och sårbarhetsanalys

Ledning

Plan för extraordinär händelse beskriver den övergripande krisledningsorganisationen.

Information

Informationsplanen beskriver den övergripande informationsorganisationen.

Förvaltning

Beredskapsplaner för förvaltningarna, beskriver förvaltningens krisorganisation

Lagstiftning

Säkerhetsarbetet ska i alla avseenden bedrivas med utgångspunkt från den lagstiftning som reglerar den kommunala verksamheten. I det fall tveksamheter råder beträffande tillämpning av lagar eller förordningar eller vid frågor av avtals- och skadeståndskaraktär ska samråd sökas med säkerhetssamordnaren.